БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 99 (4558).

21 МАЙ ЯКШАНБА 1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

КПССнинг, Совет давлатининг ленинча ташқи сиёсатини бутун партия, барча совет халқи якдиллик билан қўллаб-қувватламоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1972 йил 19 майда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми бўлиб ўтди.

Пленум КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Халқаро аҳвол тўғрисида»ги докладини тинглади ва муҳокама қилди.

Доклад юзасидан музокараларда: Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. Алиев, Украина Компартияси Днепропетровск область комитетининг биринчи секретари А. Ф. Ватченко, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг президенти Ш. Есенов, КПСС Горький область комитетининг биринчи секретари Н. И. Масленников, СССР мудофаа министри А. А. Гречко, Свердловск шаҳридаги С. Оржоникидзе номли Уралмашзавод зуборезчиклар бригадири А. И. Храмцов, Украина ССР Фанлар академиясининг президенти Б. Е. Патон ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленум ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Халқаро аҳвол тўғрисида»ги доклади юзасидан якдиллик билан қарор қабул қилди.

Марказий Комитет Пленуми КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ И. В. Капитоновнинг «Партия ҳужжатларини алмаштириш тўғрисида»ги докладини тинглади.

Доклад юзасидан музокараларда: КПСС Кемерово область комитетининг биринчи секретари А. Ф. Ештокин, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ж. Расулов, КПСС Москва шаҳар комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи А. А. Епишев, КПСС Сахалин область комитетининг биринчи секретари П. А. Леонов ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленум шу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Пленум КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Б. Н. Пономаревни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат қилиб сайлади.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми шу билан ўз ишини тамомлади.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети Пленумининг 1972 йил 19 майда қабул қилган қарори

Марказий Комитет Пленуми КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Халқаро аҳвол тўғрисида»ги докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, ўртоқ Л. И. Брежнев докладида айтилган қоидаларни ва Марказий Комитет Сиёсий бюросининг КПСС XXIV съезди қарорларига мувофиқ халқаро кескинликни юмшатишга, тинчлик ва халқаро хавфсизлик ишини мустаҳкамлашга қаратилган амалий фаолиятини тўла-тўкис маъқуллайди ва қўллаб-қувватлайди.

Пленум шуни ғоят мамнуният билан қайд этадики КПССнинг, Совет давлатининг ленинча ташқи сиёсатини бутун партия, барча совет халқи якдиллик билан қўллаб-қувватламоқда. СССРнинг принципиал, изчил ташқи сиёсати Совет Иттифоқи, жаҳон социализми, миллий-озодлик ҳаракатининг туб манфаатларига мос бўлиб, ижтимоий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш принциплари қарор топишига, империализмнинг агрессив сиёсатига зарба беришга актив ёрдам беради.

Пленум Марказий Комитетнинг Сиёсий бюросига XXIV съезд белгилаб берган тинчлик Программасини бундан буён ҳам оғишмай амалга ошириш, уни ҳал этишнинг турли форма ва методларидан конкрет вазиятга қараб фойдаланиш, ҳозирги вақтдан келиб чиқадиган амалий вазифаларни ҳал этишни халқларнинг тинчлиги, эркинлиги ва хавфсизлиги, ижтимоий тараққиёт ва социализм учун курашнинг узоқ вақтга мўлжалланган истиқболи ва мақсадлари билан узвий равишда боғлаш вазифасини топширди.

ПАРТИЯ ҲУЖЖАТЛАРИНИ АЛМАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети Пленумининг 1972 йил 19 майда қабул қилган қарори

Партия XXIV съездининг қарорига мувофиқ КПСС Марказий Комитетининг Пленуми қарор қилади:

1. 1973—1974 йилларда КПСС аъзоларининг партия ҳужжатлари алмаштирилсин. Ўша вақтгача ҳамма зарур тайёргарлик иши ўтказилсин.

Партия ҳужжатларини алмаштириш муҳим ташкилий-сиёсий тадбир сифатида ўтказилиб, партияни янада мустаҳкамлаш, коммунистларнинг активлигини ва интизомини ошириш вазифаларига бўйсундирилсин. Бу иш ҳамма партия ташкилотлари фаолиятини яхшилашга, уларнинг КПСС XXIV съезди хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида ўртага қўйган вазифаларни бажариш соҳасидаги ишларини кучайтиришга кўмаклашиши лозим. Партия ҳужжатларини алмаштиришдан ички партия турмушини янада активлаштириш, партия раҳбарлиги методларини такомиллаштириш, омма орасидаги ғоявий-тарбиявий ва ташкилотчилик иши савиясини ошириш учун тўла-тўкис фойдаланиш зарур.

Партия ташкилотлари шунга эришмоқлари кераки, ҳамма коммунистлар КПСС Программаси ва Устави талабларига қатъий риоя қиладиган бўлсинлар, ишлаб чиқаришда ва ижтимоий-сиёсий ҳаётда ўзларининг авангардлик ролларини амалда бажарсинлар, партия топшириқларига виждонан муносабатда бўлсинлар, марксизм-ленинизм назариясини тинимсиз ўрганиб борсинлар, совет қонунларига, коммунистик ахлоқ нормаларига ва социалистик жамият қоидаларига риоя этишда намуна бўлсинлар.

2. Белгилаб қўйилсинки, 1954 йилги нусхадаги ҳамма партия билетлари ва уларнинг ҳисоб карточкалари алмаштирилиши керак. Партия аъзолигига кандидатлар КПСС аъзолигига ўтганларидан кейин янги партия ҳужжатлари олишларини назарда тутиб, кандидатлик карточкалари алмаштирилмасин. Партия ҳужжатларини алмаштиришга киришилган пайтдан бошлаб кандидатликка қабул қилинган ҳамма кишиларга янги нусхадаги кандидатлик карточкалари берилсин.

3. КПСС аъзоларининг партия билетларини алмаштириш коммунистлар доимий партия ҳисобида турадиган бевосита район, шаҳар партия комитетларида, сиёсий бўлимларда қатъиян якка-якка тартибда ўтказилсин. Алмаштиришни район, шаҳар партия комитетларининг секретарлари, сиёсий бўлимларнинг бошлиқлари ва бошлиқларнинг ўринбосарлари ўтказадилар, улар партия ҳужжатларининг тўғри берилиши учун КПСС Марказий Комитети олдида шахсан жавоб берадилар.

Қилинадиган ишларнинг ҳажми катта эканлигини ҳисобга олиб, партия ҳужжатларидаги ёзувларни текширишга шаҳар ва район партия комитетларининг бюро аъзоларини, энг йирик шаҳар ва район партия ташкилотларида эса Компартиялар Марказий Комитетларининг, ўлка, область комитетларининг розилиги билан шаҳар ва район партия комитетларининг аъзоларини ҳам жалб қилишга ижозат берилсин.

Алмаштириш вақтида район ва шаҳар партия комитетларининг биринчи секретарлари билан бир қаторда бошқа секретарларига ҳам коммунистларнинг партия ҳужжатларини имзолаш ҳуқуқи берилсин. Коммунистларга янги партия билетларини район ва шаҳар партия комитетларининг секретарлари топширадилар, энг йирик район ва шаҳар партия ташкилотларида район ва шаҳар партия комитетлари бюроларининг аъзолари ҳам партия билетларини топширишлари мумкин.

4. Областлар, ўлкалар ва республикаларда партия ҳужжатларини алмаштиришга раҳбарлик қилиш иши область, ўлка комитетларига, иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотидаги, чегара қўшинларидаги партия ташкилотларида ва бошқа партия ташкилотларида эса сиёсий бошқармаларга ва тегишли сиёсий бўлимларга юклатилсин.

Партия ҳужжатларини алмаштириш муносабати билан партия ташкилотларининг вазифалари иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетларининг пленумларида ҳамда бошланғич партия ташкилотларидаги коммунистларнинг йиғилишларида муҳокама қилиш зарур деб ҳисоблансин.

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ КОНАКОВО ГРЭСИ ИНШООТИНИНГ ҚУРУВЧИЛАРИГА, МОНТАЖЧИЛАРИГА, ИШЛАТУВЧИЛАРИ ВА ҚУРИЛИШНИНГ БАРЧА ҚАТНАШЧИЛАРИГА.

Азиз ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Ленин орденли Конаково ГРЭСи қурувчилари, монтажчилари ва ишлатувчилари коллективларини, ГРЭСни лойиҳалаш, машина-ускуналарини яратиш ва ўрнатишда қатнашган ҳамма кишиларни электрстанция қуриб битказилиб, лойиҳада кўрсатилган 2 миллион 400 минг киловатт тўла қувватда саноат учун фойдаланишга топширилиши билан қизғин муборакбод қиладилар.

ГРЭС қурилиши чоғида қўлланилган прогрессив техникавий ечимлар капитал маблағларни худди шу типдаги энергетика қурилмалари учун сарфланганига нисбатан 20 процент камайтиришга имкон берди. Конаково ГРЭСи ходимлари машина-ускуналардан фойдаланишни такомиллаштириш йўли билан лойиҳалаги техника-иқтисодий кўрсаткичларга эришиш вазифасини муваффақиятли ҳал қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Конаково ГРЭСини қуришда қатнашган ҳамма кишиларни бундан буён ҳам партия XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, сабот-матонат билан меҳнат қиладилар, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигини меҳнатда янгидан-янги ғалабалар билан муносиб кутиб оладилар, деб ишонч билдирадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ВЦСПСДА

1972 йил 15 апрелда В. И. Ленин туғилган кунга ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишлаб Бутуниттифок коммунистик шанбалиги ўтказилди. Шанбаликда 128 миллиондан ортиқ киши қатнашди. Улар саноат қишлоқ хўжалиги, қурилиш транспортдаги ўз иш жойларида ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида, шунингдек шаҳарлар, қишлоқ ва посёлкаларни обод қилиш соҳасида меҳнат қилдилар.

Бутуниттифоқ шанбалиги совет кишиларининг юксак онглилиги ва ватанпарварлигини уларнинг Ленин васиятларига чексиз садоқатини, КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини ва тўққизинчи беш йиллик планини бажариш учун курашда Коммунистик партия теварагидаги монолит жипслигини янада зўр куч билан намойиш қилди. Шанбалиқ қатнашчилари 600 миллион сўмликдан ортиқ саноат маҳсулоти ишлаб чиқардилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС ишчилар, колхозчиларга, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларга, меҳнат ветеранларига, Совет Армияси ва Флоти жангчиларига, ўқувчиларга, куллас коммунистик шанбаликда актив қатнашган барча кишиларга уларнинг беғараз, фидокорона меҳнати учун самимий миннатдорчилик изҳор қиладилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети меҳнаткашларнинг истакларини эътиборга олиб, шанбалик ўтказилиши натижасида тўпланган маблағларни ёш авлод тўғрисидаги ғамхўрликни янада кучайтириш билан боғлиқ бўлган тадбирларга сарфлаш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Ана шу маблағлар ҳисобига Байкал кўлида Бутуниттифоқ пионерлар лагери, мамлакатнинг бир қанча шаҳарларида пионер саройлари, болалар санаторийлари ва болали аёллар учун санаторийлар, педиатрия профилли институтлар ҳузурида болалар учун кўп профилли касалхоналар ҳамда клиникалар қурилади.

ВИЗИТ ТУГАЛЛАНДИ

Польша Халқ Республикаси сеймининг таклифига биноан СССР Олий Совети депутати КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР халқ контроли комитетининг раиси Г. И. Воронов бошчилигида расмий дўстлик визити билан Польша Халқ Республикасида меҳмон бўлган СССР Олий Совети делегацияси 20 майда Варшавадан Москвага қайтиб келди. (ТАСС).

«МОЛНИЯ-2» ОРБИТАДА

ТАСС АХБОРОТИ

Ернинг сунъий йўлдошларидан фойдаланиб алоқа системаларини янада ривожлантириш программасига мувофиқ, 1972 йил 19 майда Совет Иттифоқида «Молния-2» алоқа йўлдоши баланд эллиптик орбитага чиқариб қўйилди. Йўлдошда тўлқинларнинг сантиметрли диапазонида системанинг ишлашини таъминлайдиган борт ретрансляция аппаратлари бор.

«Молния-2» алоқа йўлдоши Совет Иттифоқида олис телефон-телеграф-радио алоқаси системасидан фойдаланишни таъминлаш, СССР Марказий телевидение программаларини «Орбита» ва халқаро ҳамкорлик тармоқлари пунктларига юбориб туриш учун мўлжалланган.

Йўлдош шимолий ярим шарда апогейи 39.300 километр ва жанубий ярим шарда перигейи 460 километр бўлган орбитага чиқарилди.

Йўлдошнинг айланиш даври 11 соат 45 минут, орбитанинг оғиши 65,5 градус.

Телевидение программаларини юбориб туриш ва кўп каналли олис радио алоқасини амалга ошириш учун мўлжалланган аппаратлардан ташқари йўлдошда команда бериш-ўлчаш комплекси аппаратлари, шунингдек йўлдошнинг ориентация системаси, унинг ороитасини тўғирлаб турадиган система ҳамда энергия билан таъминлайдиган система ўрнатилган.

«Молния-2» йўлдоши орқали алоқа сеанслари белгиланган программага мувофиқ олиб борилади.

ДЎСТЛИК—ЁШЛАР ШИОРИ

21 майда Ўзбекистон пойтахтида Совет ва Чили ёшлари дўстлиги ҳафталиги бошланади. Бу ҳафталикда қатнашиш учун Чили ёшларининг бир группаси Тошкентга келди. Пойтахт ёшларининг вакиллари аэропортда уларни самимий кутиб олдилар.

Делегация составида Чилидаги турли ёшлар ташкилотларининг вакиллари бор. Меҳмонлар орасида ёш ҳаваскорлар «Пасос Рохос» музика ансамблининг иштирокчилари бор.

Ҳафталик программасига мувофиқ, Чили вакиллари ёш ишчилар, колхозчилар, студентлар, ижодий ходимлар билан учрашадилар. Меҳмонлар ёшларнинг ҳаёти билан, Ўзбекистон комсомол ташкилотларининг фаолияти билан танишадилар ва республика бўйлаб саёҳат қиладилар.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТ ЗАРБДОРЛАРИ

ТОШКЕНТДАГИ бадиий буюмлар фабрикаси коллективи СССР 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кундан-кун авж олдирмоқда. Суратда: илғор ишчи М. Лутфуллаева.

АЛИ ОСМОНОВ Олмалиқ қўрғошин-рух комбинатида кўп йиллардан буён ишлаб келади. У смена нормасини доим ошириб адо этмоқда. Суратда: А. Османов.

А. Тўраев фотолари.

КПСС ФАН-ТЕХНИКАНИ ТАРАҚҚИЙ ЭТТИРИШ УЧУН КУРАШДА

ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ

Совет давлатининг бутун тарихи давомида КПСС фан ва техникани тараққий эттиришга жуда катта эътибор бериб келмоқда. Партиямизнинг ташкилотчиси ва йўлбошчиси В. И. Ленин марксча философия принципларини ҳимоя қилиб, уни янги босқичга кўтарди, янги фундаменталь назариялар билан бойитди. В. И. Ленин XIX асрнинг охири ва XX асрнинг бошида табиёт илмида рўй берган революцияни биринчи марта чуқур таҳлил этиб, унинг яқин ва узоқ даврга мўлжалланган истиқболларини башорат қилиб, олдиндан айтиб берди.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ва мамлакатимизда қарор топган социалистик тузум ватан фанини ривожлантириш учун жуда катта имкониятлар очиб берди. В. И. Ленин социалистик давлатнинг хўжалик, иқтисодий функциялари тобора кенгайиб ортиб боради. Шу билан бирга фаннинг тараққиёти, халқнинг билим ва маданий савиясини ошириш коммунистик жамиятни муваффақиятли суратда барпо этишнинг энг муҳим замини бўлади, деб кўп марта таъкидлади.

Совет давлати учун оғир бўлган йилларда РКП (б) VIII съездида В. И. Ленин доклади юзасидан қабул қилинган партия программасида фанни ишлаб чиқариш билан яқинлаштириш учун, мамлакатда ишлаб чиқарувчи кучларни юксалтириш учун янги илмий-тадқиқот институтларини, лаборатория ва тажриба станцияларини вужудга келтириш зарур эканлиги кўрсатилган эди. Ана шу программа асосида мамлакатимизда бир қанча институтлар ташкил этилди. Бу институтлар саноатнинг авиация, оптика, химия, электротехника, машинасозлик, атом энергетикаси ва шулар сингари энг муҳим тармоқларини вужудга келтириш ҳамда ривожлантиришда катта роль ўйнади.

КПСС XXIV съезди мамлакатимизнинг коммунизм йўлидан ривожланиб бориш истиқболларини белгилаб берди. Съезд совет фани олдига катта ва масъулиятли вазифаларни қўйди ва совет фанини тараққий эттириш коммунизмнинг моддий техника базасини вужудга келтиришнинг асосий воситаларидан бири деб ҳисоблади.

Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети номидан съездга қилган ҳисобот докладида фаннинг мамлакат халқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб, бизнинг олдимизга тарихий жиҳатдан муҳим вазифани — фан-техника революцияси ютуқларини социалистик хўжалик системасининг афзалликлари билан чамбарчас қўшиб олиб бориш, фанни ишлаб чиқариш билан боғлашнинг социализмга хос формаларини кенг ривожлантириш вазифасини қўйди.

Бошқариш масаласи ҳозирги замон — техника революциясининг асосий хусусиятидир. Бошқарув ишларида механизациялаш ва автоматлаштириш жуда катта роль ўйнайди. Ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш техника тараққиётининг янги, замонавий босқичига — автоматлаштиришга олиб келади. Автоматлаштириш эса бошқариш функцияларини ўз зиммасига оладиган техника қурилмаларини вужудга келтириш ва ишлаб чиқаришга жорий қилишни кўзда тутади.

Ишлаб чиқаришни автоматлаштириш кўп тафаккурни талаб этадиган функцияларни бажариш вақтида техникавий қурилмалардан фойдаланиш демакдир. Коммунистик қурилиш даврида автоматлаштириш ғоят зарур чора бўлиб, бусиз ишлаб чиқаришни тобора такомиллаштиришни, илмий ва социал тараққиётни тасаввур этиш мумкин эмас.

Автоматлаштириш туфайли маҳсулотнинг таннархи камаяди ва сифати яхшиланади, меҳнат унумдорлиги ортади, жамиятнинг социал-маданий проблемалари муваффақиятли суратда ҳал этилади.

Мамлакатимиз фан-техника революциясини амалга ошириш учун жуда катта ҳисса қўшмоқдаки, бусиз фан-техника революциясини тасаввур этиш мумкин эмас. Илмий-техника кадрларини тайёрлаш учун 1918—1920 йиллардаёқ мамлакатимизнинг турли шаҳарларида бир қанча университетлар ва бошқа олий ўқув юртлари ташкил этилди. Шундай қилиб, Совет ҳокимияти барпо этилган кунлардаёқ фан ва экономикани янада ривожлантириш учун мустаҳкам пойдевор яратилган эди.

Ҳозирги вақтда СССРда 930 мингдан ортиқ илмий ходим бор. Булардан 240 мингдан кўпроқ киши фан доктори ва фан кандидатлари деган илмий даражага эгадир. Илмий-тадқиқот институтлари ва муассасаларининг сони тўхтовсиз ортиб бормоқда. Ҳозирги вақтда мамлакатимизда 815 олий ўқув юрти бор. Институтларда тайёрланган неча миллионлаб мутахассислар халқ хўжалигида меҳнат қилмоқда.

Давлатимизнинг фан тараққиёти учун тобора кўп маблағ сарфлаётганлиги ҳам диққатга сазовордир. 1950 йилда фанни ривожлантириш учун 874 миллион сўм ажратилган бўлса, 1965 йилда 5 миллиард 900 миллион сўм, 1970 йилда 11 миллиард сўм, 1971 йилда 13 миллиард сўм ажратилди. СССР Олий Советининг Сессияси 1972 йилда фан эҳтиёжлари учун 14,4 миллиард сўм харажат қилиш тўғрисидаги қарорни тасдиқлади. 1972 йилда олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг эҳтиёжлари учун қилинадиган харажатлар 3,5 миллиард сўм миқдорида белгиланди.

Партия ва Совет ҳукуматининг фанни янада ривожлантириш тўғрисидаги ғамхўрлиги жуда катта самара берди. СССР фанлар академияси, иттифоқдош республикалар фанлар академияларининг институтларида, мамлакатимиздаги тармоқ институтларида ва олий ўқув юртларида ўтказилган тадқиқотлар натижасида техника соҳасида бундан буён қўлга киритиладиган муваффақиятлар учун илмий асослар яратиб берилди. Фан асосий йўналишлар бўйича тадқиқотлар ўтказиб, жуда катта илмий-техникавий проблемаларни ҳал этишга актив кўмаклашди. Мамлакатимиз фан туфайли ўзининг минерал хом ашёлари билан таъминланди, жаҳонда энг йирик деб ҳисобланган ГЭСлар ва иссиқлик электр станциялари қурилди, олис масофага электр қуввати етказиб берадиган линиялар барпо этилди. Радиоэлектроника кенг ривожланди, мукаммал транспорт самолётлари вужудга келтирилди. Синтетик жисмлар ва материаллар саноати, шу жумладан полимерлар саноати ривожланиб бормоқда. Сунъий олмос яратилди, лазер техника ва электроника учун кристаллар тайёрловчи саноат юксалмоқда. Совет Иттифоқи атом энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланишда жуда катта роль ўйнамоқда. Совет Иттифоқи космосни забт этишда биринчи ўринни эгаллади.

Шундай қилиб, совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида фан-техника ютуқларидан фойдаланиш асосида қудратли иқтисодий негизни — замонавий саноат, транспорт, алоқа ва юксак даражада механизациялаштирилган қишлоқ хўжалигини вужудга келтириш соҳасида кўп иш қилди. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳозирги миқёсларини таърифлаш учун СССР да 100 мингдан ортиқ саноат корхонаси борлигини айтиб ўтиш кифоя қилади. Тўққизинчи беш йилликда замонавий техника билан таъминланган асосий ишлаб чиқариш фондлари саноатда 46 процент, қишлоқ хўжалигида эса 60 процент янгиланади. Мамлакатимизда фан-техника тараққиётининг юксак суръатлари шу билан характерланадики, тўққизинчи беш йилликда 25 мингга яқин янги машина, механизм ва приборлар вужудга келтирилиши ва 19 мингдан ортиқ машина, механизм ва приборлар ўзлаштирилиши керак.

Совет экономикасининг кўп қирралиги ва мураккаблиги саноат корхоналари, транспорт, алоқа ва халқ хўжалигидаги бошқа тармоқлар объектларининг ғоят кўплигидангина иборат эмас. Шу билан бирга, айрим корхона ёки идораларнинг миқёслари ҳам ғоят каттадир. Корхоналарда ва саноат тармоқларида ҳисоблаш техникаси ва бошқарувнинг автоматлаштирилган системаларини қўллаш юзасидан 1972 йил январь ойида Москвада Бутуниттифоқ кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш материалларига қараганда, 60 минг киши ишлаётган «Карагандауголь» бирлашмаси ҳар йили 600 миллион сўмликдан зиёд маҳсулотни реализация қилмоқда, Москвадаги «Фрезер» заводи йилига 150 миллион асбоб-ускуна ишлаб чиқармоқда, Қозон шаҳридаги «Теплоконтроль» заводи ўз маҳсулотини 18 минг заказчига юбормоқда. Бундай корхоналарда бошқарув — ишлари, табиийки, ғоят катта ҳажмда бўлади. Масалан, СССР оғир, энергетика ва транспорт саноати министрлигига қарашли йирик турбосозлик заводларида ҳар йили бир миллионга яқин план — ҳисобот ҳўжжатлари тузилади, Ленинграддаги металл заводида ишлаб чиқаришни бошқариш соҳасида 6,5 миллион киши — соат сарф қилинади. Мутахассисларнинг фикрича, бошқарув иши шундай кўп меҳнат талаб этганида, ишлаб чиқаришдаги нобаудгарчиликнинг асосий қисми бошқарувни ташкил этиш ва бошқарув техникасининг такомиллаштирилмаганлиги натижасида содир бўлади. Шу сабабли, экономикани бошқариш, шу жумладан бошқарувнинг ҳамма звеноларидаги маъмурий-ташкилий ишларни автоматлаштириш жуда катта аҳамиятга эгадир.

Илм-фан иқтисодий-математик моделлаштириш, системали анализ методларини ва бошқа методларни ишлаб чиқиб, планлаштиришнинг назарий ҳазинасини жуда бойитди. Ана шу методлардан кенгроқ фойдаланиш, бошқаришнинг автоматлаштирилган тармоқ системаларини тезроқ вужудга келтириш лозим. Бунда биз келгусида ахборотларни тўплаш ва ишлашнинг умумдавлат миқёсидаги автоматлаштирилган системасини вужудга келтиришимиз лозимлигини инобатга олиш зарур.

КПСС XXIV съездининг директиваларига мувофиқ, 1975 йилнинг охирига бориб айрим корхоналар ва тармоқларни бошқаришнинг 1600 дан ортиқ автоматлаштирилган системаси вужудга келтирилиши керак. Буларнинг 64 таси умумиттифоқ ва 149 таси республика аҳамиятига эга бўлади.

Электрон-ҳисоблаш машиналаридан фойдаланган ҳолда бошқаришнинг автоматлаштирилган системасини қўллаш оптимал планлаштириш ва прогноз қилиш имкониятини берибгина қолмай, балки хўжалик раҳбарларига барча бўғинлардаги ишларнинг аҳволини билиб туриш учун ҳам имконият туғдиради. Бошқаришнинг автоматлаштирилган системаси хўжалик механизмидаги барча бўғинларнинг бир меъёрда ишлашини кучайтиради, корхоналарнинг фаолиятини яхшилайди, аввало, меҳнат унумдорлигини оширади. Бошқаришнинг автоматлаштирилган системасини жорий қилиш технология жараёнларини кенг кўламда автоматлаштиришни ғоят самарали қўллашга ёрдам беради.

Мамлакатимиздаги барча районларда, шу жумладан, Ўзбекистонда ҳам совет фанининг ривожланаётганлиги бу фаннинг муҳим хусусиятларидан биридир. Ленинча миллий сиёсатни амалга ошириш натижасида Ўзбекистон ғоят юксалган индустриал — аграр республика бўлиб қолди ва мамлакатимизнинг энг йирик илмий марказларидан бирига айланди. Ҳозирги вақтда Ўзбекистон республикасида 40 олий ўқув юрти ва 200 га яқин илмий-тадқиқот муассасаси ва лойиҳалаш— конструкторлик ташкилотлари бор. Буларда 26 мингдан ортиқ илмий ходим ва бир неча минг конструктор ҳамда лойиҳачилар илм-фаннинг турли соҳаларида иш олиб бормоқдалар. Бизда қисқа вақт ичида илмий мактаблар вужудга келтирилди ва ривожланиб бормоқда. Бу мактаблар СССРда ва чет элларда ном чиқарди. Ўзбекистон олимлари фундаментал, амалий ва ижтимоий фанларнинг кўпгина замонавий йўналишларини ривожлантиришда анча катта муваффақиятларга эришдилар. Ўзбекистон олимлари ва мутахассислари бажараётган ижодий ишларнинг натижалари республиканинг ишлаб чиқарувчи кучларини ва бутун халқ хўжалигини ривожлантиришга бебаҳо катта ҳисса қўшмоқда.

Республикадаги илмий ва лойиҳалаш ташкилотларининг тавсиялари асосида Марказий Фарғона, Ангрен— Олмалиқ, кон-саноат райони каби йирик иқтисодий районларда ишлаб чиқарувчи кучлар жойлаштирилди, Бухоро—Навоий райони ва Амударё этакларининг кўп бойликлари ўзлаштирилмоқда.

Республикада замонавий гидротехника иншоотлари ва бошқа иншоотлар билан таъминланган ирригация системаларининг кенг шохобчаларини вужудга келтиришда, мелиорация ишларини ғоят кенг миқёсда уюштиришда олимларимиз ва мутахассисларимиз меҳнатининг ҳиссаси каттадир. Шуни айтиб ўтиш керакки, олимларимиз бизда етиштирилаётган пахтанинг барча навларини, шу жумладан, юқори ҳосилли ва касалликка бардош берадиган янги навларини ҳамда уларни етиштириш агротехникасига доир барча қоидаларни ишлаб чиқдилар. Пахтачиликни механизациялаш учун зарур бўлган машиналар, шу жумладан, пахта териш машинаси олимларимиз ижодий меҳнатининг самарасидир. Саноатнинг пахта тозалаш каби йирик тармоғида ишлаб чиқариш техникаси ва технологияси олимларимизнинг куч-ғайрати билан такомиллаштирилди. Заводларимизда ишлаб чиқарилаётган цементнинг ҳамма хиллари Ўзбекистон химиклари томонидан вужудга келтирилди. Газ ва олтин қазиб чиқариш саноатининг вужудга келиши ва тез ривожланиб бориши Ўзбекистон олимларининг илмий изланиш натижалари билан чамбарчас боғланган. Бундай мисолларни жуда кўп келтириш мумкин.

Совет фани ва техникаси ютуқларидан кенг фойдаланиш туфайли Ўзбекистон эндиликда энг йирик индустриал республика бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда саноатнинг 100 дан ортиқ тармоғига мансуб бўлган 1200 дан ортиқ корхона ишлаб турибди. Илмий-тадқиқот муассасалари, корхоналар, колхоз ва совхозлар коллективларининг биргаликда бажарган ишлари натижасида 1966—70 йиллар мобайнида Ўзбекистон халқ хўжалигида янги техника, илғор технология, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштиришга доир 1500 йирик тадбир амалга оширилди. Республикада саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги, транспорт ва алоқа соҳасида фан-техникани ривожлантириш юзасидан тўққизинчи беш йилликда белгиланган жадал суръатлар диққат-эътиборга сазовордир.

Мамлакатимизнинг, шу жумладан, Ўзбекистоннинг олимлари ва фан-техника зиёлилари КПСС XXIV съездининг фан, техникага ва халқ хўжалигида фан-техника тараққиётига доир қарорларини амалга ошириш учун партия ташкилотларининг раҳбарлигида кўпгина ижодий ишларни қилмоқдалар. Республика олимлари ўзларининг бутун куч, билим ва тажрибасини сафарбар қилиб, Коммунистик партиянинг фан, илмий кадрлар тўғрисидаги ғамхўрлигига жавобан қўлларидан келган ҳамма чораларни кўрадилар ва мамлакатимизда фан-техникани тараққий эттиришга муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

М. ХОМИДХОНОВ,
Ўзбекистон ССР фанлар академиясининг академиги.
(ЎзТАГ).

ҚИБРАЙ „ГЎЗАЛ“И

Қибрайда янги универсал магазин ишга туширилди. «Ўзбекбирлашув»нинг қурилиш бригадалари бунёд этган икки қаватли муҳташам универмагга «Гўзал» номи берилди. «Гўзал»нинг олди ойнавандли бўлиб, магазин ичлари чиройли қилиб ишланган. Магазин бўлимлари янги инвентарлар билан таъминланган.

— Бешта бўлимдан иборат бўлган бу магазинда, — дейди Орджоникидзе район матлубот жамиятининг раиси Ҳикоят опа Раҳматуллаева, — йигирма тўрт сотувчи харидорларга намунали хизмат кўрсатмоқда.

Ҳақиқатан янги универсал магазин очилган кундан бошлабоқ магазиннинг биринчи қаватига жойлашган оёқ кийимлари, трикотаж, галантерея ва иккинчи қаватидаги бўлимларда заргарлик буюмлари, тайёр кийимлар савдо қилинмоқда. Бахтиёр Бурхонов, Махсума Рўзиева, Аня Смирнова, Марғуба Жаҳонгирова каби сотувчилар харидорларга ширинсуханлик билан савдо қилиб, дастлабки кунлик топшириқларини ортиғи билан бажаряптилар.

— Эски универмагда, — дейди «Гўзал» универмаги директори Г. Бобоев, — бир ойда 156 минг сўм савдо қилинарди. Эндиликда биз бу топшириқни бирмунча оширишимиз, харидорларга намунали хизмат кўрсатишимиз керак. Шуни ҳам айтиш керакки, бу ерда харидорлар ўзларига ўзлари хизмат қилади.

И. РУСТАМОВ.

АРХИВЛАРДАН КИТОБ ЖАВОНЛАРИГА

«Фан» нашриёти «Ўзбекистонда Октябрь революциясининг ғалабаси» архив ҳужжатлари тўпламини чиқариб бўлди. Тўпламнинг иккинчи, охирги томида ҳозирги Ўзбекистон территориясида Совет ҳокимиятини мустаҳкамланишини акс эттирувчи материаллар бўлиб, 1917 йилнинг ноябридан 1918 йилнинг октябригача бўлган даврни ўз ичига олади.

Тўпламни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг тарих институти, республика Министрлар Совети ҳузуридаги архив бошқармаси ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти тайёрлаган.

(ЎзТАГ).

КАЛИНИН районидаги Куйбишев номли колхоз деҳқонлари бу йил сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштириш мажбуриятини олишган. Суратда: сувчи А. Умаров экинларга сув тарамоқда.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

ЯГАНА ТАМОМЛАНДИ

БУКА (Ўз мухбиримиздан). Район пахтакорлари тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилини катта ғалабалар билан кутиб олиш учун астойдил интилмоқдалар. Шу мақсадда янги-янги тадбирлар амалга оширилаётир. Ердан тўла ва унумли фойдаланиш учун ҳаракат қилинмоқда. Кенг қаторлаб чигит экишда гербицид, қаҳрабодан фойдаланилмоқда, янги агротехника тадбирлари қўлланилмоқда. Вилтга чидамли «Тошкент» навли чигит экиш кенг тарқалмоқда.

Жумладан, Бўка районидаги «Ленин йўли» колхози аъзоларининг ҳам бу йилги ниятлари зўр. Колхозда 1680 гектар пахта майдони бор. Колхозчилар ана шу майдонларнинг ҳар гектаридан планга нисбатан ҳосилдорликни 4 центнердан ошириш, 25 ўрнига 29 центнердан ҳосил олиб, 4800 тонналик хирмон кўтаришга аҳд қилганлар. Колхозчилар чигитни барвақт экиб олдилар ва у барча майдонларда тўла-тўкис униб чиқди.

Ҳозир колхозда энг муҳим агротехника тадбирларидан ҳисобланган ғўза яганаси тугалланай, деб қолди. Деҳқон Каримов колхознинг пешқадам бригада бошлиқларидан. У бригада бошлиғи бўлиб ишлай бошлаганидан бери ҳар гектар пахта майдонидан 35 центнердан кам ҳосил олинмаган. Бу йил ҳам бригада аъзоларининг иши чакки эмас: улар 40 центнердан ҳосил кўтариш учун мажбурият қабул қилганлар. Шу мақсадда кураш олиб бориб колхозда яганани биринчи тамомладилар. Ғўза узунасига культивация қилинганда фосфор билан, кўндалангига культивация қилинганда азот билан ўғитланди. Ҳозир бу бригада аъзолари ғўзани иккинчи парвариш қилишга киришдилар.

Жалил Рамазонов бошлиқ звено аъзолари ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Звенонинг 38 гектар пахта майдонида тўрт киши ишлаяпти. Шунга қарамай ғўза яганаси биринчилар қатори тамомланди.

Бултур бу звенода ҳосил пахта териш агрегатлари, ерга тўкилган пахтани терадиган ва кўсак терадиган машиналар билан йиғиштириб олинган эди. Улар бу йил ҳам шу даражага эришиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Колхозда бу йил чигит экиш пайтида гербициддан, қаҳрабодан кенг фойдаланилди, кенг қаторлаб «Тошкент» навли чигит экишга аҳамият берилди.

Правление далада ишлаётган колхозчиларга қулай маданий-маиший шароит яратиб беришга алоҳида эътибор бермоқда. Бултур учта яхши дала шийпони қурилди. Бу шийпонларда алоҳида-алоҳида болалар хонаси, томоша зали, эркаклар ва аёллар учун алоҳида хоналар бор.

— Бу шийпонларни қуришда колхозимизни ўз оталиғига олган Олмалиқ транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси жуда яхши ёрдам берди. Биз улардан кўпдан-кўп миннатдормиз. Улар бу йил ҳам шу хилда учта дала шийпони қуриб беришга ёрдам кўрсатишмоқчи, — дейди колхоз раиси Ислом Бўрихўжаев.

Ҳозир колхозда ҳамманинг диққат ва эътибори ғўза парваришини ҳар тарафлама кучайтириб, агротехника тадбирларини қулай муддатларда ва сифатли ўтказишга қаратилган.

ЎТМИШДАН ЛАВҲАЛАР

Қишлоққа оқшом чўкди. Куни билан далада, фермада фидокорона меҳнат қилган колхозчилар бирин-кейин клубга йўл ола бошладилар— бугун колхоз ветеранлари билан учрашув бўлади.

Тез орада клуб колхозчилар билан гавжум бўлди. Буларнинг кўпчилигини комсомол-ёшлар ташкил этарди. Бу табиий ҳол: улар колхознинг ўтмиши ҳақида ветеранларнинг ҳикояларини тинглашга орзуман эдилар.

Ана, минбарга колхоз ишлаб чиқаришининг ветеранлари Мансур ота Мусаев, Тангриқул Худойбердиев, Соҳибхўжа ота Умаров, Тўлаган Тўйчиев. Ислом Усмоновлар чиқиб келишди. Улар — дастлабки артелларнинг раислари, ҳосилот раислари, партия ташкилотининг секретарлари, жонкуяр бригадирлари. Пионерлар уларни қутлаб, бўйинларига галстук тақдилар. Залда қарсаклар янгради.

— Колхоз йўли — ойдин йўл, — деди йиғилишни очар экан колхоз раиси Маҳмуд ака Исматов, — буни ўз турмушингизда мисолида кўриб-билиб турибсиз. Ҳур замонда яшамоқдамиз. Турмушимиз фаровон, қишлоғимиз чароғон. Йилдан-йилга хўжалигимиз юксалиб, қишлоғимиз обод ва кўркам бўлиб бормоқда.

Лекин, бундай бахтли кунларга фаровон ҳаётга осонликча етишганимиз йўқ. Бизнинг бахтли турмушимиз учун, колхоз тузумининг ғалаба қилиши учун ота-боболаримиз озмунча қийинчиликларни бошдан кечирмадилар, озмунча қурбон берилмади. Озмунча тўсиқларни енгиб ўтмадик. Ҳозирги бахтли кунларимизнинг қадрига етиш учун биз ўтмишни яхши билишимиз керак. Ота-боболаримизнинг хизматларини ҳамиша қадрлашимиз, уларни эслашимиз зарур...

Шундан сўнг минбарга колхоз ветеранлари кўтарилдилар. Мен ҳам залдаги колхозчилар қатори уларнинг қишлоқ ўтмиши, колхозлаштириш йиллари ҳақидаги ҳикояларини тинглар эдим.

Ҳозирги колхоз ерлари Зангиота қишлоғига қарашли бўлган. Қишлоқ территорияси тахминан 4 минг гектар майдонни ташкил этган бўлиб, бироқ аҳолининг кўпчилиги марказда зич ҳолда жойлашган уйларда яшарди. Бу ердаги лой томлар бир-бирига шундай туташиб кетган эдики, бир томдан иккинчи томга бемалол ўтиб юриш мумкин эди.

Ўз навбатида Зангиота қишлоғи кичик-кичик қишлоқча ва маҳаллаларга бўлинган. Улар «Тенгирмонтош», «Хўжамозор», «Қиёкчи», «Мозорғзи», «Подалақ», «Ўрта Маҳалла», «Эски қалъа», «Сортепа» сингари номлар билан юритилган.

Бу қишлоқ ва маҳаллалардаги ерлар йирик-йирик бойлар қўлида эди. Ўша маҳалда асосий экин — қовун, тарвуз, буғдой ҳамда пахта бўлган. Пиллачилик билан ҳам шуғулланилар-ди. Камбағал халқ бажарарди бу ишларни. Улар бой ерида чоракор бўлиб ишлар, унинг чорвасини боқарди.

Улуғ Октябрь революцияси ғалаба қозонди. Революциянинг ҳаётбахш нури бу томонларга ҳам етиб келди. Ер эгаларининг пайтавасига қурт тушди, камбағал деҳқоннинг кўкрагига шамол тега бошлади.

Ёш Совет ҳукумати ва Коммунистлар партияси камбағал деҳқонларнинг келажаги, бахти ҳақида ўйлаб, қатор тадбирларни амалга ошира бошлади.

Дастлабки «Қўшчи союз»лари пайдо бўлди. Улар камбағал деҳқонларни коммуналарга уюштирдилар. Ана шу союзнинг дастлабки раҳбарларидан бири зангиоталик Ўрмон Одилбоев бўлган.

Айтишларига қараганда, у, 1918 йилда Коммунистлар партияси сафига ўтган. Новчадан келган, тўла, барваста йигит эди. Кейинчалик Зангиота бўйича партия ячейкасининг секретари вазифасини бажарди. Ўша маҳалда Ўрмон ака кечани кеча, кундузни-кундуз демай ишларди. Одамлар орасида тушунтириш ва ташвиқот ишларини олиб борарди. Кейинчалик у Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети аъзоси қилиб сайланган.

«Қўшчи союзи»нинг раҳбарларидан яна бири Йўлчи Каримов бўлган. Йўлчи Зангиота қишлоғидан чиққан. У ҳам катта ташкилотчилик ишлари олиб борди. Кейинчалик Йўлчи Каримов Тошкент округи милиция бўлимининг бошлиғи лавозимига кўтарилди. У билан бирга ишлаганлар Йўлчи ва Ўрмонларнинг, айниқса хотин-қизлар озодлиги учун кураш ишига қўшган ҳиссаларини миннатдорлик билан тилга оладилар.

1924 йили Туркистон Марказий Комитетининг ер-сув ислоҳоти тўғрисидаги қарори чиқди. Бу қарорни камбағал деҳқонлар зўр мамнуният билан кутиб олдилар.

Зангиота қишлоғида бу қарорни амалга ошириш асосан 1926 йиллардан бошланди. Бу қарор қишлоқ ячейкасининг мажлисида муҳокама қилингач, махсус комиссия тузиб чиқилди. Алимбой Миркомилов, Содиқ Аҳмедов, Ўрмон Одилбоевлар ер-сув ислоҳоти комиссиясига аъзо қилиб сайландилар. Йўлчи Каримов эса бу комиссияга раис бўлди. Маҳмуд Мақсудхонов, Ғуломназир Тиллабоев, Иброҳим Булутбоев, Пўлатхон Азлархонов, Султон Саидалихонов, Тешавой Улуғхўжаевлар комиссия ишига актив ёрдам бердилар. Улар биргалашиб бойларнинг уйига кириб, уларнинг мол-мулки, ер-сувини ҳисобга олишарди.

Шундай қилиб, Зонгиотадаги Махсум домла, Саъдивой, Назирбой, Жамолбойвачча сингари катта ер эгаларининг ери деҳқонларга бўлиб берилди.

Бу ерларни ишлаш, ҳосил етиштиришда деҳқонларга кўмаклашиш вазифаси турарди. Совет ҳокимияти вакиллари, коммунистлар бу соҳада деҳқонларга ёрдам қўлини чўздилар. Ширкатлар тузилди. Улар деҳқонлар учун ҳар хил асбоблар, масалан, омоч ўрнига сўқа ва бошқа асбобларни етказиб берардилар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ёрдамида Ўзбекистонда ҳам коллективлаштириш ҳаракати кучайтириб юборилди. Деҳқонлар бу вақтга келиб, келажакда фаровон ҳаётга эришишнинг бирдан-бир йўли колхоз эканлигини тушуниб қолган эдилар. Улар артелларга уюша бошладилар. Шундай қилиб, 1929 йил охирига келиб Зангиота қишлоғида артеллар тузилди. Уларнинг бирига «Социализм», иккинчисига «Ботир» деб ном берилди.

...Кечқурун деҳқонлар бир ерга жамландилар: кимни раис қилиш масаласи муҳокама қилинди. Ҳар ким ҳар хил фикр айтди, қулоқ унсурлар вакиллари эса ўзларига тегишли одамларнинг номини кўрсатишарди. Шунда кимдир:

— Мавлон бўлсин, камбағалдан чиққан, тўғри сўз йигит, — деб қолди.

Ҳамма унинг бу сўзларини қўллаб қувватлади. Ўша пайтда 45 ёшлар атрофида бўлган камбағал деҳқон Мавлон Аҳмедов «Социализм» артелига раис қилиб сайланди.

Венгер Михаил Холосов эса унга ўринбосар бўлиб иш бошлади. Михаил Холосов Венгриядан Антанта уруши пайтида асирга тушиб қолганди, кейинчалик Советлар ҳокимиятини таниб, уни қўллаб-қувватлаб, деҳқонларга кўмаклашди. Тош йўл қурилишида актив қатнашди. Кексалар унинг колхоз экономикасини кўтаришдаги хизмати катта эканлигини таъкидлайдилар. Михаил ишчан, ҳаммага бирдек меҳрибон, тўғри сўзни ёқтирадиган кадр эди. Ҳамма уни севиб «дядя Миша» деб чақирарди. У аввал кассир, кейин экспедитор бўлиб ишлади. Айниқса, 1933 йилдаги очарчилик пайтларида катта хизмат кўрсатди. У ҳузурига маслаҳат сўраб келганларнинг сўзларига диққат билан қулоқ солар, юқори ташкилотлар билан алоқа боғлаб, уларга қўлидан келганча ёрдам беришга ҳаракат қиларди.

Соҳибхўжа ота Умаров ҳам бу колхоз ташкилотчиларидан. У колхозда дала мудири, кейин бир неча йил давомида партия ташкилотининг секретари бўлиб ишлаган.

Туябўғиз канали бўйидаги ерлар «Социализм» колхози территориясига кирган. Абдуллашайх каналидан сув ичадиган ерларда эса «Ботир» колхози жойлашди.

«Социализм» артелини ташкил этиш, ишни жонлантириб юборишда Тўлаган ота Тўйчиев, Соҳибхўжа ота Умаровлар билан биргаликда Маҳмуд Мақсудхонов, Султон Саидалихонов, Аҳмад Нурбоев ўртоқлар ҳам катта хизмат кўрсатдилар.

Қишлоқда колхоз тузуми тантана қила борди. Совет ҳукумати колхозларни мустаҳкамлашга техника, ўғит ва бошқа воситалар билан ёрдам бера бошлади. Колхозларга кредит берилди, уруғликлар билан таъмин этилди.

Қишлоққа биринчи марта «Фардзон» тракторининг келиши катта шов-шувга сабаб бўлди.

— Бу воқеа 1924 йилда бўлган. «Душман оқсоқол» деган батрак бўларди. Унга Махсум домланинг еридан бир қисми теккан эди. Трактор шу батракнинг ерини ҳайдаш учун юборилганди. Одамлар трактор кетидан тўда-тўда бўлиб юриб томоша қилишарди. «Қаранг-а, деб қойил бўлишарди деҳқонлар, ерни бир зумда палахса-палахса қилиб ағдариб кетяпти-я!».

Бу трактор шеркат орқали ёрдамга юборилган бўлиб, уни бир рус кишиси ҳайдаб келганди. Қишлоқда эса маҳаллий аҳоли вакилларидан биринчи бўлиб, Пўлат деган батрак трактор минди. Бойлар, ер эгалари трактор тўғрисида ҳам иғволар тарқатдилар: «Трактор ерни тепкилаб, куйдириб юборади, кейин бу ерларда ҳосил битмайди, ўзимизнинг омочга нима етсин».

Дарҳақиқат, колхоз тузуми осонликча ғалаба қозонмади. Қулоқ унсурлар, халқ душманлари турли найранг ишлатиб, колхоз ишини чувалаштириб, барбод беришга уриндилар. Бундай иғвгарларни тугатишда коммунистлар билан бирга комсомоллар актив ҳаракат қилдилар.

1930 йилларда колхоз комсомол ташкилотига Саидрасул Холхўжаев раҳбарлик қилди. У ўтюрак йигит эди. Афсуски, уни ваҳшийларча ўлдиришди. Воқеа бундай бўлган эди. Айни ғўза парвариши пайти эди. Дала ишларининг боришига бағишланган йиғилиш бўлди. Йиғилишда дангасалар қаттиқ танқид қилинди. Сўз навбати Саидрасулга келди.

— Уларнинг номлари эсимда йўқ, — деб ҳикоя қилади Тангриқул ака, — Саидрасул икки кишини роса боплаб танқид қилди.

— Тоғни урса талқон қиласизлар, — деди у, — номига колхозга аъзо бўлиб кириб, нуқул ўз ишларингизни қиласизлар. Бирон кун ҳам ёлчитиб ишламадинглар. Умум ишига жон куйдириш керак-да! Қачонгача айёрлик қиласизлар?!

Одамлар Саидрасулнинг гапларини қўллаб-қувватлаб, ғала-ғовур кўтардилар. «Ишёқмасларга колхозда ўрин йўқ, шафқат йўқ», деган сўзларни айтдилар. Шунда бояги танқид қилинган икки киши ўрнидан туриб, ясама табассум билан кўпчиликка қараб, икки қўлларини кўксиларига қўйиб, қуллиқ қилдилар. «Биздан ўтган бўлса кечирасизлар, эртадан бошлаб ишга чиқамиз».

Эртасига кечки пайт Саидрасул дала айланиб юрарди. Сойликка тушгач, узоқдан икки аравага кўзи тушди. Бу араваларда қандайдир юк ортилган бўлиб, уларни кеча танқид еган дангасалар ҳайдаб келишарди.

Саидрасул отда эди, уларнинг йўлини тўсди.

— Бу қанақаси, — деди у саломаликдан сўнг, — кечаги гаплар сувга урдими, уялмайсизларми? Қачонгача кўпчиликни лақиллатасизлар?!

Улар бу сўзларга жавоб бермай аравадан тушиб, Саидрасулга яқинлашдилар. Шу пайт улардан бири югуриб келиб жон-жаҳди билан Саидрасулга ёпишди. Зарб билан отдан тортиб туширди. Иккинчиси унинг қўлини қайирди, оғзига тўпписини тиқди. Сўнг жарликка судраб кетдилар.

Эртасига қишлоқ аҳли бу хабардан ғазабга келди. Саидрасулни кўмиш маросими бойларга, қулоқ унсурларига қарши митингга айланиб кетди. Колхоз активлари, коммунистларнинг сергаклиги ортди. Икки жиноятчи қўлга олинди. Сўроқ пайтида уларнинг шериклари кўпчилик эканлиги аниқланди. Улардан уч киши отиб ўлдиришга ҳукм қилинди, ўн кишининг ҳар бирига ўн йилдан қамоқ жазоси берилди.

Эл манфаати йўлида жонини ҳам аямай, колхоз тузумининг ғалабаси йўлида жон койитганлар кўп. Биринчи коммунистлар Йўлчи Каримов, Содиқ Аҳмедов, Ўрмон Одилбоев, Рамазонхон Маҳмудхонов, Ғани Тўраев, биринчи комсомоллар — ака-ука Тожихон ва Валихон Бобохонов, Назар Обидхонов, Ғози Тўраевлар ўша йилларда мардлик, жасоратлик намуналарини кўрсатдилар.

Ана шулар сингари коммунист ва комсомоллар Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, бунинг учун колхоз тузумини кенг йўлга қўйиш, қишлоқ аҳлининг сиёсий онгини ошириш, йўлида фидокорлик кўрсатдилар. Ойлар, йиллар ўтиши билан ўз меҳнатларининг самараларини кўра бордилар, кўзлари олдида қишлоқлар яшариб, гуллаб бораверди, колхозчи деҳқонларнинг жипслиги ортаборди. Бу — ҳосилдорликни оширишга, деҳқончилик маданиятини юксалтиршга олиб келаберди.

Мана энди Янгийўлдаги «Коммунизм» колхозида бўлган киши Совет ҳокимияти туфайли гуллаб-яшнаган қишлоқларни, бой-бадавлат ҳаёт кечираётган деҳқонларни кўриб дили қувнайди.

Н. РИХСИЕВ.

НИЗОМИЙ номидаги Тошкент педагогика институтининг юқори курс студентлари бу йил пахта йиғим-теримида актив қатнашишга аҳд қилишган. Улар шу кунларда қишлоқ хўжалик техникасини қунт билан эгалламоқдалар. Суратда: студент-механизаторлар амалий машғулот пайтида.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ).

КЎРИК ҒОЛИБЛАРИ

Республикамизда ёш авлодни эстетик руҳда тарбиялаш соҳасида кўп иш қилинмоқда.

Бу муҳим соҳада музика санъатининг ролини эътиборга олиб, Октябрь революциясининг 50 йиллиги муносабати билан маориф министрлиги, Тошкент консерваториясининг халқ чолғу асбоблари факультети ва Ўзбекистон композиторлар союзи ўлкамизнинг йигирма ўрта мактабида ўзбек чолғу асбоблари оркестрлари ташкил этишда ташаббус кўрсатган эдилар.

Оркестрлар ташкил қилиниши ўқувчи ёшларга халқ куйлари, совет композиторлари, рус ва чет эл классик музика асарларини кўп овозда нота орқали ижро этиш имкониятини туғдирди. таланти ёш созандаларни музикани асосий касб танлашга ундади. Музика билим юртлари студентлари худди мана шундай мактаб оркестри ўқувчилари ҳисобига кўпаймоқда.

Ўтган муддат ичида мактаб оркестрлари кечалари, ота-оналар мажлисларида, радио, телестудия ва бошқа жойларда концерт бериб, тингловчилар эътиборини жалб этдилар. Шундан буён кўрик-концертлар анъанага айланиб, ҳар йили ўтказиладиган бўлди. 1971 йили энг яхши коллективлар пойтахтимиз Москва шаҳрида ўз маҳоратларини намойиш қилишди.

Олтинчи кўрик концерт ҳам ёш музикачилар оркестрларининг репертуари ва ижрочилик маҳоратлари тобора ўсиб, комол топаётганини яна бир бор исбот этди. Аввалги йилларга нисбатан оркестрлар состави анча кўпайган. Кўрикда дуторчилар оркестри билан бир қаторда секстет, чангчи ва дутор ансамбллари ҳам иштирок этди. Шуниси қувончлики, кўрикда иштирок этган 111-мактаб миллий ансамбли халқ куйини анъанавий бир овозда эмас, балки композиторлар қайта ишлаган кўп овозда зўр маҳорат билан ижро этди.

Ўқувчилар ўзбек, рус, украин, тожик ва бошқа халқ куйларини шундай севиб завқ билан чалдиларки, бу тингловчиларда катта таассурот қолдирди. Ёшларни коммунистик ва интернационал руҳда тарбиялашда музиканинг роли шу эмасми?! Бундан ташқари, оркестрлар концерт программасидан Ф. Назаров, А. Муҳамедов, С. Юдаков, И. Акбаров, Р. Қодиров каби ўзбек совет композиторлари, рус ва совет композиторлари музикаси ҳам ўрин олган.

Уч йилдан буён кўрик-концертларда ҳар доим биринчи ўринни 111-мактаб оркестри эгаллаб келяпти. Бу тасодиф эмас, Мактаб директори ўртоқ Х. А. Қурбонов, тарбия соҳасидаги директор ўринбосари ўртоқ Ш. Усмонов ва оркестр раҳбари С. Хабибуллинларнинг хизматлари туфайли бу ютуқлар қўлга киритилди.

Иккинчи ўринни 13- ва 169-мактаб оркестрлари. учинчи ўринни эса 24- ва 156-мактаб оркестрлари эгаллади.

СССР 50 йиллиги олдидан ўтказилган ўқувчилар оркестри кўриги ғолиблари ўқувчиларда музикага бўлган қизиқиш ниҳоятда зўрлигини кўрсатди. Бундай кўриклар ёшларни интернационал ва эстетик руҳда тарбиялаш билан бирга музикага бўлган қизиқишни ҳам ўстиради. Шунинг учун ҳам ўқувчилар оркестрларининг ташкилотчиси, Давлат мукофоти лауреати, Тошкент консерваториясининг профессори А. И. Петросянцнинг кўрикни якунлаб, «Болаларимиз келгусида ўз ҳаётларини музикасиз тасаввур ҳам этолмайдиган бўладилар» деган сўзи, ҳамманинг дилидан айтилган сўздай туюлди.

С. АБДУЛЛАЕВА.

МЕТАЛЛУРГЛАР ҒАЙРАТИ

Бекобод металлургия заводи коллективи бу йил юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқда. Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан металлурглар йиллик планда белгиланганидан ташқари бир неча минг тоннадан пўлат эритиш ва прокат ишлаб чиқариш мажбуриятини олишган. Азаматлар ўз сўзларининг устидан чиқишяпти. Цехларда меҳнатни пухта ташкил этиш, илғор иш усулларини қўлланиш, прогрессив технологияни жорий қилиш туфайли шу йилнинг тўрт ойлик маҳсулот реализация қилиш плани анча зиёдаси билан бажарилди.

Айниқса, мартен цехи коллективининг меҳнат зафарлари қувончли бўляпти. Пўлат эритувчилар печлар тубининг ҳар кубметр сатҳидан эритма олишни кўпайтириб, тезкорлик усулини қўлланишлари туфайли планни анча ортиғи билан бажардилар. Қўшимча 2 минг тоннага яқин пўлат эритилди. Бу ютуқни мастер Шерали Ҳамроқулов раҳбарлигидаги коллектив пўлат эритувчилардан Тошпўлатов, Алиев ва бошқа металлурглар муносиб ҳисса қўшдилар.

Прокатчилар ҳам чакки ишлашмаяпти. Мавжуд асбоб-ускуналардан моҳирона фойдаланиш туфайли турли профилдаги прокатлар ишлаб чиқариш муттасил кўпайтириляпти. Ўтган тўрт ой мобайнида топшириқ анча ортиғи билан бажарилди. Қўшимча бир ярим минг тоннадан кўпроқ прокат ишлаб чиқарилди ва қурилишларга юборилди.

ҚИСҚА САТРЛАР

ЧИРЧИҚ. Шаҳардаги тўртта заводда радиогазета мавжуд эди. Энди уларнинг ёнига бешинчиси қўшилди. Трансформатор заводида ташкил қилинган радиогазетанинг биринчи сони СССРнинг 50 йиллигига бағишланди. Унда завод комитетининг раиси У. Омонбоев «Сенинг қадрдон корхонанг» деган мавзуда суҳбат эшиттирди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

КАЛИНИН. «Қорасув» совхозида турли касбдаги ёш мутахассислар тайёрлашга эътибор бериб келинмоқда. Яқинда совхозда бир йиллик радиотехниклар курси очилди. 30 нафар аъзоси бўлган бу курсда машғулотларни Р. Худойберганова олиб боряпти.

А. МИРЗАЕВ.

ҒОЯВИЙ ИШНИНГ ТАЪСИРЧАНЛИГИ УЧУН

Оҳангарон райони меҳнаткашлари шонли Коммунистик партиямизнинг XXIV съезди тарихий қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб, тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йилида улкан ютуқларни қўлга киритдилар. Районимиз меҳнаткашлари давлатга ғалла топшириш юзасидан олинган қўшимча мажбуриятларини шараф билан адо этишди, сабзавоткорлар пландаги 12600 тонна ўрнига 15400 тонна маҳсулот топшириб, йиллик планни 122,2 процент бажардилар, чорвачилик маҳсулотлари пилла сотиш ҳам ортиғи билан адо этилди.

Саноат маҳсулотларини реализация қилиш йиллик плани 102,3 процент бажарилди, қўшимча 1 миллион 191 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди. Район саноат корхоналари пландаги 54 миллион 47 минг сўм ўрнига 55 миллион 514 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариб, давлат планини 102,7 процент қилиб адо этишди.

Социалистик мусобақани ривожлантириш — меҳнатни тўғри ташкил қилиш шартидир. Йил бошида бўлиб ўтган район партия-хўжалик активи йиғилишида, социалистик мажбуриятлар ишлаб чиқилиб, мусобақадош совхоз, корхона, ташкилотлар белгиланиб олинди.

Мусобақа ишчиларни илғорликка ундайди, ялқов, дангасалар устидан қулади. Буни яхши тушунган «Олмалиқ» совхози партия ташкилоти ҳар ойда жойларда йиғилишлар ўтказиб, мусобақа якунини эълон қилади, ҳамда пешқадамларни моддий ва маънавий рағбатлантиради.

Мусобақа якунларидан бирида сут соғувчилардан Т. Satторова, Т. Мадусманова, З. Исоқуловалар ғолиб чиқдилар. Улар пул ва қимматли буюмлар билан мукофотландилар. Яқинда бу хўжаликда звенолараро кўчма вимпель жорий қилинди.

Районимизда тажрибакор илғорлар кўп. 1-«Оҳангарон» совхозининг сут соғувчиси, район Совети депутати, райком аъзоси Ҳилва Жаҳоналиева, бош чўпон Собир Пўлатов, 2-«Оҳангарон» совхози сабзавоткори Турсуной Назарова, 4-«Оҳангарон» совхози пиллакори Зуҳра Ҳожибекова ва бошқалар шулар жумласидандир.

ПАРТИЯ ХОДИМИ МИНБАРИ

Район партия комитетининг бюроси КПСС XXIV съезди қарорларини оғишмай амалга ошириш, ишлаб чиқариш резервларидан унумли фойдаланиш, фан ютуқларини амалга татбиқ қилиш ва тажрибани ёйиш мақсадида «Илғор тажриба мактаби» ташкил қилишга қарор қилди. Қўйчилик, картошкачилик, отчилик, чўчқачилик, гўшт етиштириш бўйича ташкил этилган бу мактабларда жуда кўп практиклар ўз малакаларини оширмоқдалар. Бу хўжаликларда ҳар ойнинг иккинчи ўн кунлигида «мутахассислар куни» ўтказилади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилида қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдига улкан вазифалар қўйди. Район партия комитетининг ташаббуси билан «Тошкент» от заводида илғор чорвадорлар, «Олмалиқ» заводида илғор пиллакорлар, 1-«Оҳангарон» совхозида илғор сабзавоткорлар йиғилишлари ўтказилиб, уларнинг ўтган йилги ишлари натижаси таҳлил қилинди ва бу йилги вазифалари белгиланиб олинди.

Халқ фаравонлигини тинмай ошираборish — партиянинг олий мақсади. Райком бюроси меҳнаткашларнинг ишлари тўғри ташкил этилиши, уларнинг моддий ва маънавий турмушини яхшилашга алоҳида эътибор беряпти. Бўлиб ўтган бюроларнинг бирида 2-«Оҳангарон» совхозида чорвадорларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш ишлари муҳокама қилинди. Қилинган таҳлил шуни кўрсатдики, чорвадорларга етарли маданий-маиший хизмат кўрсатилмаяпти.

Бюро масала юзасидан тегишли чоралар қўллаб, қатор тадбирлар белгилади ва натижада бу совхозда чорвадорлар турмуши бирмунча яхшиланди.

Меҳнаткашларга иқтисодий билим бериш — уларнинг меҳнат унумдорлигини оширишга, бракка йўл қўймасликка, ишни агротехника, зооветеринария қоидалари асосида олиб боришга, новаторликка ундайди. Районимиздаги барча совхоз, корхона, ташкилотларида меҳнаткашларга иқтисодий билим бериш бўйича халқ иқтисодий мактаблари ташкил қилинди.

Айниқса, 1-«Оҳангарон» совхози, «Тошкент» отчилик заводи, цемент комбинатида ташкил этилган иқтисодий мактаблардаги машғулотлар қизиқарли ва мазмунли ўтмоқда.

Қаерда тарғибот, ташвиқот ишлари намунали олиб борилса, ўша ерда меҳнат интизоми мустаҳкам, ишчилар меҳнатга коммунистик муносабатда бўладилар. Ҳозиргача бирнеча бор сиёсий ахборотчи ва сиёсий ташкилотчиларининг тажриба алмашиш семинарлари ўтди. Сўзга чиққан сиёсий ташкилотчи, сиёсий ахборотчилар КПСС XXIV съезди қарорларини тушунтириш; янги урф-одатлар, маросимларни ташвиқот қилиш, оммавий ва сиёсий ишнинг форма ва методлари ҳақида гапирдилар, тажрибаларини сўзлаб бердилар. Районимизнинг актив сиёсий ахборотчи, сиёсий ташкилотчиларидан ўқитувчи Э. Нишонов, иқтисодчи А. Жаноқов, техникум директори Н. Қорахўжаев, совхоз директори Шамсутдиновлар айни кунларда меҳнаткашлар орасида намунали иш олиб боришяпти.

Партия маорифи шаҳобчаларида 1430 коммунист, 439 партиясиз активлар КПСС тарихи ва партия XXIV съезди материаллари, сиёсий ва иқтисодий билимлар ҳамда марксизм-ленинизм билимлари асосларини қунт билан ўрганишяпти.

1-«Оҳангарон» совхозидан М. Г. Жданов, «Тошкент» от заводидан Сергей Ан, Қорахитой касалхонасидан Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Қ. Тагиров, Телов қишлоқ Советидан М. Тошхўжаев, цемент комбинатидан Крамер С. А. каби пропагандистлар дарс темаларини совхоз, қишлоқ, район ҳаёти билан боғлаб ўтадилар, партия ва ҳукуматимизнинг ленинча сиёсатини изчиллик билан тушунтирадилар, тингловчиларни пухта, чуқур билим олишига эришмоқдалар.

Ҳозирги кунда район партия комитети, бошланғич партия ташкилотларининг диққат-эътибори КПСС Марказий Комитетининг «СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллигига тайёргарлик юзасидан чиқарган қарорини омма ўртасида кенг пропаганда қилишга ва шу қутлуғ айёмни 1972 йилги олинган социалистик мажбуриятларни ортиғи билан бажариб кутиб олишга қаратилган.

Х. СУЛАЙМОНОВ,
Оҳангарон район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.

Махсутали МАЪМУРОВ

Калинин районидаги Генерал Раҳимов номли колхоз раиси, коллектив хўжалик қурилишининг ветеранларидан бири, 1940 йилдан бери КПСС аъзоси Махсутали Маъмуров шу йил 20 майда тўсатдан вафот этди.

М. Маъмуров 1905 йилда Наманган область Чуст районидаги Каркидон қишлоғида деҳқон оиласида дунёга келди.

У ўзининг меҳнат фаолиятини 1918 йилда деҳқончиликдан бошлади. 1937 йилда М. Маъмуров Калинин районидаги Генерал Раҳимов номли колхозга раис қилиб сайланади.

Колхоз ишлаб чиқаришининг ҳормас-толмас курашчиси ва ажойиб ташкилотчи М. Маъмуров район меҳнаткашлари, область активи ўртасида зўр ҳурмат ва обрў қозонган эди.

Партия ва ҳукуматимиз М. Маъмуровнинг меҳнатини юксак қадрладилар. У Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ, «Ҳурмат белгиси» орденлари ва бирқанча медаллар билан тақдирланди.

М. Маъмуров сиймосида область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари колхоз қурилишининг ажойиб ташкилотчиси, меҳрибон дўст ва қадрдон ўртоқни йўқотдилар.

Махсутали Маъмуровнинг ёрқин хотираси қалбларимизда абадий сақланади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети Калинин районидаги Генерал Раҳимов номли колхоз раиси **Маҳсутали МАЪМУРОВ**нинг бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор этадилар.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТВ

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.35 Кўрсатувлар программаси. 9.40 Ўқувчиларнинг телевизион олимпиадаси. Якунловчи кўрсатув (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 11.00 Кўрсатувлар программаси. 11.05 Янгиликлар. 11.10 Ўқувчилар учун. «Будильник» 11.40 Музикали киоска. 12.10 Рангли телевидение. Болалар учун мультипликацион фильмлар. 12.45 Телевизион халқ университети. 13.10 Кассиль. «Қимматли болажонлар». Телевизион спектакль. 14.45 Рангли телевидение. Музикали композиция. 15.15 Киносаёҳатчилар клуби. **Тошкент кўрсатади.** 17.40 Кўрсатувлар программаси. 17.45 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **Ўзбек тилида:** 18.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим» (қорақалпоқ тилида). 18.40 «Бахтли олти рақам». Спортлото. 19.00 «Ахборот» информацион программаси. 19.30 «Ўзбекистон беш йиллик маршида». Сув учун кураш. 3-кўрсатув. 20.00 «МАРҲАБО, ТАЛАНТЛАР!» СССР ТАШКИЛ ТОПГАН КУННИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ХАЛҚ ИЖОДКОРЛАРИ ТЕЛЕВИЗИОН ФЕСТИВАЛИ. Хоразм область бадиий ҳаваскорлик коллективларининг чиқиши. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади Ўзбек тилида:** 22.30 «Гаровга тикилган ҳаёт». Кўпсерияли телевизион бадиий фильмнинг 15-серияси. 23.30 Бокс бўйича СССР чемпионати. Финал (ёзиб олинган).

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўқув программаси. Рус тилида: 9.30 Ота-оналар учун консультация. 10.00 Ўқув жараёнини илмий ташкил этиш. 10.30 Назарий механика (ўзбек тилида). 11.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун олий математика. **Ўзбек тилида:** 12.00 Нутқ маданияти. 13.00 Олий математика **Москва кўрсатади.** 16.15 Қишлоқ янгиликлари. 17.15 Рангли телевидение «Чавандозлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 2-серияси. 18.25 Рангли телевидение. Фильм-концерт. 18.45 Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун кўрсатув. 19.15 «Инсон ва қонун». СССР Юстиция министри В. И. Теребиловнинг чиқиши. 19.25 Ҳужжатли фильм 20.25 «Новости дня». Киножурнал. 20.35 Телевизион спектакль премьераси. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Доимо сафда». Илмий-оммабоп фильм. **Москва кўрсатади.** 22.30 Шоир Л. Ошаниннинг авторлик кечаси. Союзлар уйининг Колонна залидан олиб кўрсатилади. 01.00 Москва кўрсатувларининг охири

Учинчи программа. 17.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 21/V да **Майсаранинг иши** (кундузи), **Севги тумори** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/V да **Табассум ўғрилари.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 21/V да **Ҳалима,** 22/V да **Лақма.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/V да **Дарбадар** (кундуз соат 12 да).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА—2 ва 16 апрелга белгиланган 1—2 абонемент бўйича ЛЕКЦИЯ — КОНЦЕРТ 21 МАЙ КУНДУЗ СОАТ 12 ДА БОШЛАНАДИ.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Кабриола — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Лорд Байрон Жонснинг озод қилиниши — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Ҳалоскорлик (4,5 фильмлар) — НАВОИЙ номли, «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Метелло — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Секундлар қиммати — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», ҲАМЗА (кундуз ва кечқурун).

Эль Греко — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Ромео ва Жульетта — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Секундлар қиммати — «ХИВА».

---

31 май кундуз соат 2 да Тошкент Давлат медицина институти санитария-гигиена ва стоматология факультетларининг илмий совет кенгаши (ректорат, 5-зал)да медицина фанлари доктори илмий даражасини олиш учун

А. А. Абдуллаев: «Хоразм медицинаси тарихи очерклари» деган темада.

* * *

31 май кундуз соат 2 да даволаш факультетининг илмий совет кенгаши (ректорат, 3-зал)да медицина фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

О. А. Стерник: «Болалар бош мия шол касаллигининг энг сўнгги стадияси клиникаси ва даволаниши» деган темада.

Л. Кан: «Сирингомиелобульбия касаллигидаги кохлио—вестибуляр патологиясининг хусусиятлари» деган темада.

* * *

31 май кундуз соат 2 да педиатрия факультетининг илмий совет кенгаши (ректорат, 4-зал)да медицина фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

С. Абдуллаева: «Иссиқ иқлим шароитида гипертония касаллигида йил фаслига кўра катехоламинлар экскрецияси» деган темада;

О. А. Аъзамов: «Айрим ҳозирги замон ўпка вентиляцияси усулларини, кичик қон айланиш доирасидаги газ алмашинуви ва қон ҳаракатига таъсири» деган темада.

* * *

2 июнь кундуз соат 2 да педиатрия факультетининг илмий совет кенгаши (ректорат, 4-зал)да медицина фанлари доктори илмий даражасини олиш учун

У. К. Ваҳобова: «Ўзбекистон ССР Самарқанд области миқёсида юракнинг ишемик касаллигини эпидемиологик, клиник ва экспериментал тадқиқоти» деган темада.

* * *

2 июнь кундуз соат 2да даволаш факультетининг илмий совет кенгаши (ректорат, 3-зал)да медицина фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

О. Н. Елисеев: «Шизофрения касаллигининг соматик дебютлари» деган темада;

Б. А. Тошматов: «Шизофрения касаллигида узлуксиз даволаш усулларининг айрим хусусиятлари» деган темада.

* * *

2 июнь кундуз соат 2 да санитария-гигиена ва стоматология факультетларининг илмий совет кенгаши (ректорат, 5-зал)да медицина фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

К. Г. Уразметов: «Лимфоцитларга қарши эшак зардоби препаратларини олиш ва текшириш тажрибаси» деган темада:

З. Д. Константинова: «Турли даврдаги ҳомила ва янги туғилган болалар эшитув найининг ўрта қулоқ яллиғланиши билан алоқадор бўлган морфологик хусусиятлари» деган темада.

* * *

7 июнь кундуз соат 2 да институт илмий совет кенгаши (ректорат, 5-зал)да медицина фанлари доктори илмий даражасини олиш учун

Р. М. Хантов: «Нурлантирилган реципиентларга қон ҳосил қилувчи тўқималарни ўтказиш проблемасининг практик аҳамияти тўғрисида экспериментал анализ» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (К. Маркс кўчаси, 103-уй)да танишиш мумкин.

---

1 июнь кундуз соат 2 да В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг химия фанлари бўйича илмий даражалар берувчи илмий совет кенгаши (Студентлар шаҳарчаси, химфак, кутубхона зали)да химия фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Р. И. Шейнина: «Бутифоснинг пахта ва унинг саноат маҳсулотларида хроматографик ҳамда кинетик методлар аниқланиши» деган темада;

М. А. Раҳматуллаева: «Янги азобўёқларнинг сурьма(Ш)ни тўғридан—тўғри топиш, ва экстракцион — фотометрик аниқлашга қўлланиши» деган темада

1 июнь кундуз соат 2 ярмида В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети тарих факультетининг илмий даражалар берувчи илмий совет кенгаши (Студентлар шаҳарчаси, ТошДУ, Бош корпус, Г—304—аудитория)да тарих фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

У. Ю. Ҳошимов: «Фарғона шаҳар партия ташкилотининг КПСС XX ва XXIII съездлари ўртасидаги фаолияти» деган темада;

А. Охунов: «Ўзбекистон Компартиясининг КПСС XX—XXII съездлари орасидаги даврда колхоз—деҳқонларнинг маданий ва илмий-техникавий савиясини кўтариш учун кураши (1956—1961 йиллар)» деган темада

* * *

1 июнь кундуз соат 2 да В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг биология фанлари бўйича илмий даражалар берувчи илмий совет кенгаши (К. Маркс кўчаси, 35-уй, 40-аудитория)да биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Т. К. Хамдам-зода: «Ўрта Осиё шимолий-шарқ районларида учрайдиган тенгсиз ипакчи ва унга қарши кураш чоралари» деган темада;

Р. Собиров: «Хоразм воҳасининг асал берувчи ўсимликлари (Ўзбекистон ССРнинг хоразм областида)» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан университет илмий кутубхонасида (Студентлар шаҳарчаси 4-уй)да танишиш мумкин.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

21 МАЙДА

БЕГЕМОТ, КЕНГУРУ, ФИЛ, ЗЕБРА, АЙИҚ, ТУЛКИ, ПЕЛИКАНЛАР ВА БОШҚА ҲАЙВОНЛАР ИШТИРОКИДАГИ

КАТТА АТТРАКЦИОННИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ

Аттракцион раҳбари Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган артист

МАНСУР ШИРВАНИ

«БИЗ—БОКУДАНМИЗ»

ОЗАРБАЙЖОН ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ПРОГРАММАСИ

Якшанба куни кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади.

---

31 май кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-техника ва математика фанлари бўлимларининг механика-математика мутахассислиги бўйича бирлашган илмий совет кенгаши (Астрономия кўчаси, 33-уй)да физика-математика фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Ҳ. Б. Бернинов: «Эластиклик назариясининг баъзи бир чегаравий масалаларини ечишда символик методнинг қўлланиши» деган темада;

У. А. Оқилов: «Ўнг томони узлукли бўлган дифференциал тенгламалар системаси учун ўрталаштириш принципи ва унинг оптимал процесслар математик назариясига тегишли баъзи масалаларига тадбиқи» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

1 июнь кундуз соат 2 да В. И. Ленин номли Тошкент Давлат Университетининг сиёсий иқтисод ва фалсафа кафедралари қошидаги илмий даражалар берувчи илмий совет кенгаши (Навоий кўчаси, 36-уй, акт зали)да иқтисод фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

А. Пўлатов: «Ўзбекистон колхоз ва совхозларида машинада терилган пахтанинг таннархи ва уни моддий рағбатлантириш» деган темада;

фалсафа фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Т. М. Мусагалиев: «Студент ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш асосий формалари эффективлигининг фалсафий — социологик анализи» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан университет илмий кутубхонаси (Студентлар шаҳарчаси, 4-уй) да танишиш мумкин.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЎТКАЗИЛАДИГАН

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИНИНГ II ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ

САНЪАТ САРОЙИДА

24 МАЙДА ТАНТАНАЛИ ОЧИЛАДИ

СЕАНСЛАР:	25 МАЙДА	26 МАЙДА	27 МАЙДА	28 МАЙДА	29 МАЙДА
эрталаб соат 10 ярымда	«ОИЛАСИЗ» (Япония); «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 1-серия).	«СИР» (Миср). «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«ҚУЕШ ОСТИДАГИ КИШИЛАР» (Сурия). «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 3-серия).	«БОМБАЙЛИК КУЕВ» (Ҳиндистон, 2 серия).	«СЕВГИ АЛАНГАСИ» (Миср, 2 серия)
кундуз соат 2 ярымда	«ТОНГ ҚУЕШИ БАЙРОҒИ ОСТИДА» (Япония); «ЖОНИМ ҚИЗИМ» (Миср).	«ХИР ВА РАНЖА» (Покистон, 2 серия).	«ДАШ ОҚОЛ» (Эрон). «ШАҲАРЛИКЛАР ХОРИ» (Япония).	«БОМБАЙЛИК КУЕВ» (Ҳиндистон, 2 серия).	«ХУРМО ПИШГАНДА» (Марокко). «КУЗ ЕШИ КУЛИ» (Япония).
кечқурун соат 7 ярымда	«ЖАНГЛАРДА УЛҒАЙГАНЛАР» (Жанубий Вьетнам Республикаси). «935-ТЕПАЛИККА ҲУЖУМ» (Жанубий Вьетнам Республикаси). «РАШМА ВА ШЕРА» (Ҳиндистон);	«БУГУН ВА ЭРТА» (Ўзбекистон). «СЕВГИ ҚАДРИ» (Миср).	«ДАСТЛАБКИ ОДИМ» (Монголия). «СЕВГИ ВА МАНСАБ» (Миср).	«БОМБАЙЛИК КУЕВ» (Ҳиндистон, 2 серия).	«ЯШИРИНАДИГАН ЖОЙ ЙУҚ» (Вьетнам Демократик Республикаси). «МУҲАББАТ ИЗҲОР ҚИЛИШ» (Жазоир).

КИНОТЕАТРЛАРДА НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИГАН ФЕСТИВАЛЬ ФИЛЬМЛАРИНИНГ РЕПЕРТУАРИ

	24 МАЙДА	25 МАЙДА	26 МАЙДА	27 МАЙДА	28 МАЙДА	29 МАЙДА
«ЧАЙКА» СЕАНСЛАР: кундуз соат 11, 3 ва кеч 8 да.	«ДАСТЛАБКИ ОДИМ» (Монголия). «БУ КИШИНИ ТУТИНГЛАР» (Япония).	«АЛИБОБО ВА 40 ҚАРОҚЧИ» (Япония). «ДАШ ОҚОЛ» (Эрон).	«ШАМОЛГА ҚАРШИ БОРАЕТГАН ҚИЗЛАР» (Япония). «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 1-серия).	«ТОНГ ОЛДИДАН» (Грузия). «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«ОИЛАСИЗ» (Япония). «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСАХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 3-серия).	«БОМБАЙЛИК КУЕВ» (Ҳиндистон, 2 серия).
«МОСКВА» СЕАНСЛАР: кундуз соат 11, 3 ва кеч 8 да.	«СУД ВА ҚОНУН» (Покистон, 2 серия).	«ДАСТЛАБКИ ОДИМ» (Монголия); «БУ КИШИНИ ТУТИНГ» (Япония).	«БОМБАЙЛИК КУЕВ» (Ҳиндистон, 2 серия).	«ХИР ВА РАНЖА» (Покистон, 2 серия).	«АЛИБОБО ВА 40 ҚАРОҚЧИ» (Япония). «ДАШ ОҚОЛ» (Эрон).	«СЕВГИЛИМ УЧУН МАРЖОН» (Грузия). «СЕВГИ ВА МАНСАБ» (Миср).
«ВОСТОК» СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, кундуз 3 ва кеч 8 да.	«АЛИБОБО ВА 40 ҚАРОҚЧИ» (Япония). «ДАШ ОҚОЛ» (Эрон).	«СУД ВА ҚОНУН» (Покистон, 2 серия).	«ҚУЕШ ОСТИДАГИ КИШИЛАР» (Сурия). «УНИ Оэн ДЕЙИШАРДИ» (Япония).	«КЕЛАЖАККА САЕҲАТ» (Япония). «СИР» (Миср).	«РАМША ВА ШЕРА». (Ҳиндистон, 2 серия).	«ХИР ВА РАНЖА» (Ҳиндистон, 2 серия).
Ғ. ҒУЛОМ номли СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, кундуз 3 ва кеч 8 да.	«БОМБАЙЛИК КУЕВ» (Ҳиндистон, 2 серия).	«ФИОК НОМЛИ БОЛА» (Вьетнам Демократик Республикаси); «СЕВГИ ВА МАНСАБ» (Миср).	«СЕВГИЛИМ УЧУН МАРЖОН» (Грузия); «ТОНГ ҚУЕШИ БАЙРОҒИ ОСТИДА» (Япония)	«ОИЛАСИЗ» (Япония); «МЕНИНГ ИСМИМ— МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 1-серия).	«СЕВИЛЬ» (Озарбайжон): «МЕНИНГ ИСМИМ— МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 2-серия).	«КЕЛАЖАККА САЕҲАТ» (Япония); «МЕНИНГ ИСМИМ— МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 3-серия).
«ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, кундуз 3 ва кеч 8 да.	«ҚУЕШ ОСТИДАГИ КИШИЛАР» (Сурия); «КУЗ ЕШИ КУЛИ» (Япония).	«КЕЛАЖАККА САЕҲАТ» (Япония); «СИР» (Миср)	«СУД ВА ҚОНУН» (Покистон, 2 серия).	«БОМБАЙЛИК КУЕВ» (Ҳиндистон, 2 серия).	«РУСТАМ ВА СУХРАТ» (Тожикистон): «ТОНГ ҚУЕШИ БАЙРОҒИ ОСТИДА» (Япония).	«РАМША ВА ШЕРА». (Ҳиндистон, 2 серия).
«КУКЧА» СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, кундуз 3 ва кеч 8 да.	«ФИОК НОМЛИ БОЛА» (Вьетнам Демократик Республикаси): «СЕВГИ ВА МАНСАБ» (Миср).	«ОЛОВГА САЖДА ҚИЛ» (Қиргизистон): «ЭЙ МЕНИНГ УНСИЗ ДУСТЛАРИМ» (Япония)	«РАШМА ВА ШЕРА» (Ҳиндистон, 2 серия).	«СУД ВА ҚОНУН» (Покистон, 2 серия).	«ШАҲАРЛИКЛАР ХОРИ» (Япония); «МЕНИНГ ИСМИМ —МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон 2-серия).	«КЕЛИН» (Туркманистон); «МЕНИНГ ИСМИМ —МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 3-серия).
«ДРУЖБА» СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, кундуз 3 ва кеч 8 да.	«КЕЛАЖАККА САЕҲАТ» (Япония); «СИР» (Миср).	«ҚУЕШ ОСТИДАГИ КИШИЛАР» (Сурия); «КУЗ ЕШИ КУЛИ» (Япония).	«КЕЛИН» (Туркманистон); «БУ КИШИНИ ТУТИНГЛАР» (Япония).	«РАШМА ВА ШЕРА» (Ҳиндистон, 2 серия).	«ДАСТЛАБКИ ОДИМ» (Монголия); «СЕВГИ ВА МАНСАБ» (Миср).	«СУД ВА ҚОНУН» (Покистон, 2 серия).
«ФЕСТИВАЛЬ» (ёзги бино) Кеч соат 8. 40 минутда.	«ХИР ВА РАНЖА» (Покистон 2 серия).	«ОИЛАСИЗ» (Япония): «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 1-серия).	«СИР» (Миср); «МЕНИНГ ИСМИМ— МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, (2 серия).	«ҚУЕШ ОСТИДАГИ КИШИЛАР» (Сурия); «МЕНИНГ ИСМИМ—МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 3-серия).	«БОМБАЙЛИК ҚУЕВ»(«Ҳиндистон, 2 серия).	«СЕВГИ АЛАНГАСИ» (Миср, 2 серия).
С. РАҲИМОВ номли СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, кундуз 3 ва кеч 8 да.	«ЭЙ МЕНИНГ УНСИЗ ДУСТЛАРИМ» (Япония). «ЖОНИМ ҚИЗИМ» (Миср).	«КУПРИКСИЗ ДАРЕ» (Япония, 2 серия).	«АЛИБОБО ВА 40 ҚАРОҚЧИ» (Япония); «ДАШ ОҚОЛ» (Эрон).	«БОМБАЙЛИК КУЕВ» (Ҳиндистон, 2 серия).	«СУД ВА ҚОНУН» (Покистон, 2 серия).	«ОИЛАСИЗ» (Япония). «МЕНИНГ ИСМИМ —МАСХАРАБОЗ» (Ҳиндистон, 1-серия).

АБОНЕМЕНТЛАР ВА БИЛЕТЛАР САНЪАТ САРОЙИ ВА КИНОТЕАТРЛАР ҚАССАЛАРИДА СОТИЛАДИ.

Р. 03481. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. В. 1754.